

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A főispánról.

Zombor, 1904. január 21.

Egy-két fővárosi lap s azok nyomán néhány vidéki lap egy álhirt kürtölt világgá a napokban arról, hogy Latinovits Pál főispán megválna az állásától.

Mi nem vettünk tudomást a hírről, mert nem szokásunk alap nélküli híreket közölni, de nem akartunk vállalkozni a cáfoló szerepére sem, mert tudtuk, hogy a cáfolat meg fog érkezni az arra illetékes sajtó útján. Most azonban, amikor a kormányhoz legközelebb álló sajtóorganumok a leghatározottabban megcáfolták a hirt s azt minden alap nélküli koholmánynak nevezik, amikor azok az illetékes lapok a legnagyobb elismerés hangján szólnak a főispán működéséről, — annál a tiszteletnél fogva, amelylyel a főispán kiváló egyénisége és eredménydus működése iránt viseltettünk, mi is hozzászólunk a kérdéshez.

A vármegye és a város közönsége egy pillanatig sem hitte, hogy a hirnek valami alapja van. Minden komolyan gondolkozó ember az első pillanatra kitalálta, hogy a hirt a rosszakarat, a

hirlapírói tulbuzgóság vagy esetleg valamely más, előttünk ismeretlen indok szülte és kürtölte világgá.

Azért jutott mindenki mindjárt az első pillanatban erre a meggyőződésre, mert hiszen a nagyközönség aprajánagyja napról-napra tapasztalta és tapasztalta azt az eredményes kiváló működést, amelyet a főispán kifejt, alig mult el két éve, hogy elfoglalta főispáni állását és máris nagy alkotások jelzik a működését. Ott van pl. az árvtári ügyek rendezése, a megvalósulás stádiumában levő zentai hidügy, a tisztviselők fizetésének rendezése, a községi alkalmazottak nyugdíjintézménye és még sok olyan dolog, amely már befejeztetett vagy amely csak az idő rövidsége miatt nem nyerhetett eddig véglegesítést. Ott van a főispánunk a fáradságot nem ismerő buzgósága, amelylyel a vármegye érdemes alispánjával karöltve rendes figyelmet fordít a közigazgatás minden ágazatának menetére s a közügy jól felfogott érdekében igyekszik közigazgatásunkat fejleszteni, gyorsítani és tökéletesíteni. Ott van mindezek mellett a főispánunk az áldásra érdemes

jó szokása, hogy minden község, de nemcsak község, hanem minden hozzá forduló egyén ügye iránt a legmelegebben érdeklődik s amit szavával és tekintélyével az igazságnak megfelelőleg valamely jó ügy érdekében tehet, azt fáradságot nem kímélve, megteszi. Látjuk, tudjuk, látja és tudja a nagy közönség, hogy Latinovits Pál főispán a maga ideális magasztosságában fogja fel az állását s ritka példát mutat arra, hogy az állás nem az egyénért, hanem az illető egyén van állásáért. A saját személyének és személyes ügyeinek rovására minden gondolatával, idejének és erejének teljes igénybevételével csak arra törekszik, hogy a közjót szolgálja és hogy az összességnek tett szolgálatai közben a jogos és méltányos magánérdekeket is elősegítse és megóvja.

És nemcsak a mi közönségünk tudja ezt, hanem tudják az ország intéző körei, amelyekre nézve bizonyára legkevésbé sem közömbös, hogy egy ilyen nagy vármegye kormányzása ki- nek a kezébe van letéve; de tudja mindezt a főispán fölöttes hatósága is. És elment mindennek a hire más me-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Ha lelkem . . .

Ha lelkem húrja néha néha rezdül
S egy-egy sovargó dal kél ajkamra:
Nem az emlék szellője leng keresztül.
A vágy fakasztja mindenik dalom!
Felülről a dicsőség képe éget.
Mert higyjem el hogy csak hiteget?
Bár rég születtem, multam is már szép élet!
Édes Ilonkám! enyém szerelmed.

Mely a magasba törni hajt az eszme,
Lelkemben él és el nem vész soha,
Szerelmedér' rózsáival övezve,
Számomra üdv a küzdés mámore,
Föl a magasba! Hajt a vágy viharja.
Talizmánom fénylő szemed leszen
S emeljen a sors, vagy sujtson le karja,
Hogy érted küzdök, nem feledhetem. *

Hasonmásom.

A karácsony tagadhatatlanul szép intézmény. Már csak azért is, mert minden kará-

csony — köszönet érte — hugom testvérszeretetének, egy pár új papucsot hoz számomra, melyre olyankor már nagy szükségem is van. De a karácsony gondot hozó intézmény is, mert nemesak hogy kapunk ajándékot, de adni is kell; ajándékozni is akarunk és nem tudjuk, hogy mit? Zavarunk annál nagyobb, annál izgatóbb, ha, ha menyasszonyunk is van, akinek mind az az apróseprő tárgy, mely a leányélet feltételeihez tartozik: a „Poesie“-től a zsebfejűig és keztyűgombolóig már birtokában van.

Az ember egészen kétségbeesnék, ha a könyvkiadók nem gondoskodnának évente új meg új könyvekről. Ezzel tehát megvolnánk: eme piros, meg ama zöld kötésű, aranymetszetű könyv már valami az „Ö“ számára, de persze még nem elegendő. Valami egészen különöst, amit nem mindenkinek ajándékozunk, csak „Neki“, neki magának, valami olyast még hozzá kell adni — de mit?

Gondolkozva lépek megint egy kirakathoz és vizsgálom az ott felhalmozott ékszereket. Szép kirakat, hm! de, de tárcám számára a cédulácskák mindig egy zéróval többet mutatnak, ha nem többet! És végre — ékszer,

olyan mindennapi, közönséges, prózai! Már el akarok fordulni, midőn tekintetem egy oldalt álló tükörre esik. Megpillantom benne ábrázatomat és tekintetem felderült. Hm, hogy is volna, ha hasonmásomat . . . szénnel vagy krétával, ecetben vagy olajban? . . .

Jól megfontolva a tervet, melyhez pénzügyminiszterem tanácsát is kikértem, krétára határoztam el magam.

És elhatározásom céljából rögtön megtiszteltem fényképészemet. Néhány nap mulva kész a próbakép és én sietek vele egy művészhoz, kinek címét az utcasarkon levő felirathoz tudtam meg, hol egyik műve ki is volt állítva és megjegyezve: „Minden nagyságu krétarajz fénykép után eszközöltetik!“

Míg a négy lépcsőházon felmáztam Sátoros Anna urhölgyhöz, hogy drága fényképemet a kisasszony kezébe juttassam, nem kevésbé vagyok meglepetve, amidőn egy fiatal, csinos, körülbelül 20 éves lányka nyit ajtót és mint a keresett művész nő mutatja be magát.

A finom fehér kezek bizonyára nem alkothatnak torzképet — gondolám magamban — tehát jó kezekre bizom képemet.

Feszült kíváncsisággal várom a mű ke-

gyékbe is, úgy hogy nemcsak mi, hanem az arra illetékes összes tényezők Latinovits Pál főispánt az ország legkitünőbb főispánjainak elsői közé sorozzák. Ezzel szemben csak a rosszakarát mondhat mást, ámde a rosszakarátnak mérgezett nyila a sziklaszilárdságuvá vált közvéleményről, mint védpajzsról ártalmatlanul hullik alá.

Nos hát, ilyen körülmények között mi alapja lehetett azoknak a híreszteléseknek? Kinek lehet érdeke Latinovits Pál távozása? A megyének vagy a városnak talán? Erre a kérdésre ott van a cáfolat a fenti sorainkban. Aki pedig nem akar nekünk hinni, az kérdezze meg a közönséget! Avagy talán a kormánynak volna az érdeke? Erre a kérdésre is a fenti soraink adnak választ. A kormánynak ugyanis éppenséggel nem lehet érdeke, hogy eredményekben gazdag tevékenységű főispánokat menesszen! Hiszen éppen erre van a kormánynak szüksége s ezért ő maga örül legjobban, ha tevékeny főispánjai vannak. Miután pedig Latinovits első sorban a tevékeny főispánok közé tartozik, csak természetes, hogy a kormány örömmel vallja és tekinti őt munkatársának.

Mindezen megdönthetetlen igazságok mellett mivé törpül az az álhir? Semmivé törpül s legfeljebb csak arra ad alkalmat, hogy a főispán babonás tisztelői megjósolják a példaszó nyomán (az alaptalan halálhír hosszú életet jelent) azt, amit e vármegye és város osztatlan lelkesedéssel kíván: maradjon Latinovits Pál minél tovább, még nagyon sokáig meg a főispáni székében.

Kegyuri bizottsági ülés.

Hauke Imre polgármester, mint a kegyuri bizottság elnöke bizalmas értekezletre

hívta össze a bizottság tagjait tegnap d. u. 4 órára. A meghívás folytán a következő bizottsági tagok voltak jelen: Radány Péter, Baloghy Ernő dr., Henneberg Sándor, Husvéth István, Falcione Nándor, Falcione Lőrinc, Falcione Gusztáv, Satrilich Zsigmond, dr. Thurszky Zsiga, Frey Imre, Latinovits Szaniszló, Veszelyovszky Péter, Fratricsevit P. Radicsevit Sándor, Buday Gergely. Heindlhoffer Róbert, Szondy Mátyás.

Hauke Imre polgármester megnyitva az értekezletet, előadta, hogy azt azon célból hívta egybe, miszerint a bizottságban megvitassák az új templomnak a lelkiekben való mikénti ellátása. Röviden ismertette ezután a lelkészkérdés mai állapotát. Amikor ugyanis az újtemplom építő bizottsága bejelentette, miszerint az építés befejezést nyert ugyanyira, hogy a templom ez év augusztus hó 10 án fel lesz szentelhető, kötelességének tartotta már most a bizottság tagjaival megbeszélni azon módokat, miként volna legelőnyösebb a lelki szükséglet ellátásáról gondoskodni. E tekintetben két eszme van felszínre vetve. Vagy világi papság, vagy pedig egy szerzetesrend alkalmazása. Legutóbb az érseki hatóság leiratban hívta fel a városi kegyuri bizottságot, hogy tegyen előterjesztést a pap, a harangozó és a sekrestyés dotációjáról. Ekkor kezdődtek meg a tárgyalások. Második plébánia felállítása nem lehetséges, miután a jelenlegi apát-plébános jogaiba ütköznek. Így tehát a szerzetesekre gondoltak. Tárgyalni kezdtek ez ügyben először az érseki hatósággal s az nagyon is célirányosnak is találta az eszmét. Ajánlt is két szerzetesrendet: a lazaristákat és a karmelitákat.

A polgármester ennek folytán levélben kereste meg a két rend vezetőségét és felszólította őket, miszerint ez ügyben nyilatkozni sziveskedjenek. A lazarista-rend főnöke helyeselte a tervet, de csak 2 év múlva vehette volna át a kongregáció a templomot. Ennek folytán a tárgyalás tisztán a karmelita-renddel folytatódott tovább. A rend képviselőiben le is jött Zomborba páter Soós és személyesen tárgyalt a polgármesterrel majd a főispánnal. Ő megengedte a templomot, azt megfelelőnek találta s végül odanyilatkozott,

hogy a rend kész bármely pillanatban azt átvenni, ha a város a klastrom részére 3000 □ öl területet ad, a templomot és a hozzátartozó telket tulajdonjogilag átruházza a szerzetre és a város engedélyezi a könyöradományok gyűjtését pénzsegély helyett. Soós páter ezt fel is terjesztette Rómába a rend generálisának, valamint a teleptülési engedély kieszközlése iránt folyamodványt nyújtott be az érseki hatósághoz.

Pár hét múlva ismét irt Soós páter és e levelében már 20.000 forint segélyt is kért a várostól s ezt azzal okolta meg, hogy a káptalan csak az esetben adná meg a szerzetnek a rendház felépítéséhez szükséges 60.000 korona kölcsönt, ha a város megfelelő segélylyel járulna hozzá annak felépítéséhez. Rómából pedig az a válasz jött, hogy teleptülni Zomborba csak úgy engedik meg, ha már a zárda készen áll.

A karmeliták beadott ajánlatukban tehát a következőket kívánják:

1. A város átiratja a templomot a szerzet nevére és a rendház felépítésére ad 3000 □ területet az Erzsébet liget bejáratánál.

2. A rend elfogadja azt, gondolzza a templomot, istentiszteletet tart minden díjazás nélkül, csupán a kegyadományok gyűjtése fejében.

3. A felépítéshez a város 40000 koronát ad, viszont a rend kötelezi magát egy modern két emeletes épületet emelni 100.000 korona értékben.

Ez ajánlatot az érseki hatóság is támogatta azon megjegyzéssel, hogy a kegyes főpásztor bármit szeretné is, de sajátjából már nem adhat, miután Zomborban már 73980 koronányi tőkét fordított istenes célokra és ha Zombor nem egyezne meg a renddel, úgy azokat Szabadkára telepítené.

Ez az ügynek jelenlegi stádiuma. Már most ezeknek elmondása után Hauke Imre polgármester felkérte a jelenvoltakat, hogy az ügyben nyilatkozzanak, hogy annak idején a közgyűlés elé egy konkrét javaslatot terjeszthessenek.

Erre megindult a vita. Volt pro és kontra, elég vélemény. Falcione Gusztáv, dr. Baloghy Ernő biz. tagok nyomban kijelentették, hogy leghatározottabban ellene van-

letkezését. És minden egyes látogatásnál csöveg a művésznővel mindenféleképp s lassan ként észreveszem, hogy a picike nemcsak csinos, de nagyon okos lányka is.

Képeimmel meg is voltam elégedve.

A szent este megérkezett. Utoljára látogattam meg Sátoros kisasszonyt. A különben oly vig lányt könnyezve találom. Gyakori látogatásom ismeretségünket bizalmassá tette s így megengedhettem magamnak, hogy bánatának oka után tudakozódjam. Kérdésemre megtudtam, hogy a kisasszony egy fiatalember arája, ki egy bankház bukása által állását veszíté, hol könyvelő volt. A lakodalomból tehát nem is lehet semmi, pedig már ki volt tűzve; sőt azt kívánja a lány anyja, hogy végleg mondjon le szive választottjáról és menjen férjhez az átellenben lakó fűszerkereskedőhöz.

Ez bizony baj. Mit tehetek én róla? Néhány vigasztaló szót motyogok és erre ajánlom magamat.

Szegény leány!

Lesietek a lépcsőkön és épen átélte jelenettel foglalkozva s majd hogy fel nem taszítok egy nőt.

— Te itt? — szólít meg egy ismerős hang. Szent Jeremiás! A menyasszonyom!

— Igen, egy ismerőst látogattam meg — dadogám.

— Nem is tudtam, hogy neked ismerőseid is vannak.

— Csak rövid idő óta. Hát te, kedves galambocskám?

— Én itt egy mintarajzolónőt keresek.

— Hm, Sátoros Anna tehát mintarajzolónő is? És a képmásom ott fekszik az asztalán! Semmiesetre sem bocsáthatom fel Erzsikémet. Ráérsz kedvesem egy félórászkára? Segíthetnél bevásárlásaimnál, melyekhez én semmit sem értek — mondám elszántan.

— Szívesen, a minták várhatnak.

A veszély szerencsésen elmult. Amennyire csak lehet, megnyujtom a bevásárlást, hogy Erzsike ebéd előtt már ne mehessen a művésznőhöz.

— Már három óra! — kiált től egyszerre jegyesem. A papa vár az üzletben, megyek érte. A viszontlátásra még ma este.

A másik utcasarkon bérkocsiba dobom magam és sietek Sátoros kisasszonyhoz.

— Kisasszony, bocsássa meg, hogy még egyszer háborgatom. Kérném a képet lehetőleg rejtegetni... Valami ismerős jöhetne, nem szeretném a meglepetést elrontani... Szabad a képet egy percre kérnem? Mindjárt néhány ajánló sorral akarom ellátni... És gyönyörűen rápingáltam: „Kedves arámnak. Karácsonykor — Károly.”

— Most már beteheti a kartonba... Még csak egyet, kedves kisasszony. Ön e képet egyenesen apósom házába küldi, hol nevemre leadják... Tessék a címem: „Dr. Vécei Károly Darányi tanácsosnál.” Kérem pont 7 órakor.

— Igenis, pont 7 órakor.

Megint lesietek a lépcsőkön s Szent Nepomuk, megint kedves arámba ütközöm...

Meglepetés és bámulat többszörös kiadásban mindkét részről. — Nekem úgy látszik, mintha arám szemében valami haragos érzés villant volna fel.

— Azt hittem, hogy a papához mégy?!

— Azt hittem, hogy az irodába mégy?

— Igen, de eszembe jutott, hogy gummi cipőmet itt hagytam, azért jöttem vissza.

— Ugy? De hisz most nincs a cipődön!

nak a rend betelepítésének. Falcione Gusztáv szerint, a kolduló szerzet ugyanis rajtunk élőködni. Miért adnánk tehát még 20000 forintot? És miből? Azután ki áll jól, hogy azok a szerzetesek magyarok-e? Szerinte egy kis jóakarattal és áldozattal megoldhatjuk a kérdést és a míg a jelenlegi plébános életben van, szerveztünk egy világi lelkészi állást. Ezért indítványozza, hogy írjon fel a kegyuri bizottság az érsekhez, hogy mi csakis világi lelkészt akarunk. Szondy Mátyás bizottsági tag ezzel szemben a szerzeteseket ajánlotta, dr. Balogh Ernő, Falcione Gusztáv álláspontjára helyezkedett és ideiglenesen két kápláni állás szervezését ajánlotta, mert a karmelita rend amúgy is egy visszafejlődő rend, akiknek nem akarja örökre lekötni a templomot. Buday Gergely szintén hozzájárult Falcione Gusztáv indítványához azon módosítással, hogy az érseki kiküldött a kegyuri bizottság kiküldött tagjaival, Fejér Gyula apátplébános közbejöttével tárgyalnak az ügyet, mert a jelenlegi apátplébános jogait feltétlenül respektálni kell. Többen szóltak még ezután a tárgyhoz s a többség látszólag a világi papság mellett foglalt állást.

Hauke Imre polgármester még csak azon megjegyzést fűzte a vitához, hogy ő nem reméli, miszerint az érseki hatóság világi papot ad, mert ezt neki személyesen annak idején lehetetlennek mondták. A karmeliták mellett szólalt még fel azután Fratricsevits Béla és Henneberg Sándor bizottsági tagok.

Érdemleges határozatot a bizottság nem hozott, csak arra nézve határozott, miszerint a bizottság meg fog bizni öt tagot, akik Fejér Gyula apátplébánossal és az érseki hatósággal tárgyalni fognak az ideiglenes világi pap alkalmazása végett s amennyiben ez eredményre tényleg nem vezetne, csak akkor fognak a karmelitákkal tovább tárgyalni.

Velence köveiről.

(Dr. Duchon János előadása a zombori szabad lyceum egyesületben 1904. január hó 17-én.)

II.

Olaszország éjszakai határán a hatalmas Alpok hegytömege van, melyek nyugatfelé

— Nem-e? Persze hogy nincs, hiszen nem nyitottak ajtót.

— Mond csak, hogy hívják ismerősödet?

— Ugy vallatsz, mint egy vizsgálóbíró.

— Isten veled, a viszontlátásra!

Végre megérkezett a lázasán várt est. Én a gyermek féltékenységével esengetek az apósom lakásán s már a következő kéjes percekre készülök, míg drága arám nyakamba borul és abban a reményben, hogy ennél ajkaimnak is jut valami szerep, kikéfelem gondosan bajuszomat.

Belépek a szobába. Itt egy sarokban kuporog Erzsikém és nem ugrik fel, hogy nyakamba boruljon!

— Hát ez is a karácsonyi áldáshoz tartozik?

Zavartan közeledtem arámhoz.

— Uram Istenem, sir!

A második könyzárpor, melyet egy napon át kell élnem!

— Hát ez is a karácsonyi meglepetésekhez tartozik?

(Vége köv.)

az Apeninek átsapodó hegyláncolatával, mint egy burokba foglalnak egy jó nagy darab istenadta földet: Lombardiát. Valahány eső, a havasok örökfehér csúcsairól valahány tavaszi hóolvadás van, ezek a mérhetetlen hegytömegek a víznek roppant tömegeit zudítják a kies Lombard síkságra, melyet a Po hatalmas árja szel át. A nagy víztömegek magukkal sodorják az Alpok és az Apeninek földjének, homokjának egy-egy részét. Ám a Po medencéje egymaga nem képes a megnőtt vizek teljes levezetésére s ezért a Lombard síkságot számtalan apróbb folyó, patak, élő vizér szeli át, melyek a tengerpart felé még számosabb ágra szakadnak. Ezek a rohanó vizerek magukkal ragadják a környező hegyek törmelékeit, de mikor a tengerbe torkolnak s folyásuk meglassodik, a nehezebb iszap a fenékre száll s ez az évszázados szakadatlan csendes munka lassanként feltöltötte a tenger partját. Innen van, hogy Lombardia éjszakkéleti és keleti partja Monfalconétól le egészen Rovennáig, óriási területű, vad növényzettel benőtt, zátonyos, mocsaras partvidéket képez. Nagyrészt egészségtelen, váltólázától meglepett táj ez, melyet az ember kertül s csak a vízi szárnyasok millióinak kedvelt tanyája.

A beláthatatlan messzeségbe elnyúló homokzátonyok között helyenként nagyobb szigetek képződtek, melyeket a dagály sem tud elborítani, pedig az Adrián az apály és dagály közötti különbség majdnem egy métert tesz ki. Különösen apály alatt jól láthatók ezen szigetek között kanyargó csatornák, melyekben sebesen tart a tenger felé a szárazföld vize. Ha esti szürkületkor a torcellói haranglábra nem sajnálunk felbágni, meglepő kép tárul elénk. Kelet felé az Adria hatalmas víztömegei terül el, míg éjszakra az Alpesekek kéklő tömegei fogják el a látóhatárt, melyeknek havas csúcsain ragyogó fénynyalábokban törnek meg a lenyugvó nap végső sugarai. Nyugotra, délre beláthatatlanul terül el egy végnélküli mélabus lapály, melyből itt-ott feketélő tömegben emelkedik egy-egy sziget, melyeken most egy-egy épület, egy-egy kisebb falu van. Nyomasztó csend honol a tájon, melynek borzongató vadságát csak fokozza a nagy szürkesség, mely e tájnak uralkodó színe, mert nem olyan lág ez, mint amilyenek a mi alföldi lágjaink, melyek buja vegetációtól zöldnek, itt nem terem meg csak a tenger sós vizére fanyalodott tengeri fukus és még egynehány törpe növény, mely egyhangu, nyomasztó szürke színnel von be mindent.

Ha a kietlen vidéken reménytelentl szettekintő pillanatra megfedezkedik arról, hogy a torcellói duomo Campanilleján áll s hogy pár kilométernyire Velence aranyos palotái állanak, szinte nem akarja elhinni, hogy ezen tájnak egy részét az isteni gondviselés évszázadokon készítette elő, hogy rajta a világ egyik legbájosabb városa és egyik leghatalmasabb népe virágozzék fel, valamint azok a kétségbeesett lelkek sem hitték, hogy midőn az V. század egyik rémséges évében ezen szigetek egyikén első cölöpeiket leverték, ezzel a dicső, nagy Velencenek alapjait vetették meg.

Ha ezen időtáiban e vidéken jártunk volna, meglepő és borzalmas látvány tanui lettünk volna. A beláthatatlan lágvidéket a nyugati partvidék égő tüzei világítják meg, még borzasztóbbá tevén a tájat. Kétségbeesett, dult arcu emberek, asszonyok, gyermekek kerestek menedéket a lagunák hozzá-

férhetetlen szigetei között, akik dideregve a félelem és az éjszaka hidegétől, hajléktalanul s kifosztva mindentől bolyongtak a lagunák uttalan utain. Mik voltak a messziről ide fénylő tüzek? honnan jöttek ezek a nyomorult teremtetések? milyen pokoli rémületnek kellett annak lenni, ami az embert ebbe a kietlen nemességbe kergette? melyik halálfélelem lehetett olyan rettenetes, mely a kisebb halálfélelmet elnyomta? Az égő tüzek az Isten ostora hadainak utják világították be s a menekülők a nyugatrómai birodalomnak azon lakói voltak, akiket Attila vad lovasai el nem értek.

Az Adria partján álló Aquilejából kőkövön nem maradt, mert Attilának még a kataloniai vértől párolgó hadai mindent elpusztítottak, ami csak utjukba akadt.

Midőn Attila seregei a csodával határos módon, sőt a monda szerint egyenesen szent Péter közbeléptével visszafordultak az örök város falai alól s Itália északi részeit is elhagyták, a megrémült lakosság visszatért felült tűzhelyeihez, de nem azért, hogy azokat újra felépítse, hanem csupán azért, hogy amit lehet abból új otthonába átszállíthasson. Olyan rettenetes volt a rémület s olyan nagy az új otthon védelmébe vetett bizodalom, hogy a lagunák nagyobb szigeteit csakhamar benépesítették a menekülők csapatjai. Ilyen nagyobb szigetek voltak: Heraclea, Grodo, Caorle, Torcello, Burano, Murano, Malamocco, Pellestrina, Chioggia stb. A megtelepedés nem kis nehézségekbe ütközött, mert a szárazföldön szokásos építkezés teljesen lehetetlen volt. Szilárd épületeket a szokásos módon alapozni nem lehetett, mert a szigetek földjébe beásva már egy-két ásonyomra a víz tört elő s az apály és dagály ingadozásai lehetetlenné tették az alapozást. Megindult tehát egy olyan emberfeletti munka, melyhez hasonlót a világtörténelem nem ismer. A Dalmát tengerpart erdei lassan-lassan a lagunák szigettengerébe vándorolt át s fából lettek azok a hatalmas cölöpök melyeknek ezrei és ezreire van építve Velence is.

Persze eleinte mindent fából építettek s csak a consolidálás későbbi ideiben tértek át a szilárdabb anyagra épületek építésére. Biztos adataink vannak, hogy a torcellói duomo, sőt maga a később annyira híressé vált San Marco templom is eleinte fából voltak építve. Hogy ezek a faalkotmányok a legnagyobb mértékben tűzveszélyesek voltak s hogy így egész Velence nem egyszer esett a tűz áldozatául, azt talán mondani sem kell. Am ezek a tüzek a művészi érzék fejlődésének tisztító tüzei voltak, mert a hamvakból mindannyiszor a tiszta művészi alkotások phönix madara kelt ki. De nemcsak Velence épületeit pusztította el ismételtén a tűz, hanem népének kebelében is a szenvedélyek zsarátnoká miatt, mely eleinte gyakran hatalmas lángokban csapott fel. Az eleinte tribunok által kormányozott szigetek köztársaság csakhamar választó fejedelemséggé lón s az első doget, Paulucius Anafestus személyében, Kr. u. 697-ben választották meg.

H i r e k.

Uj magyar nemes. Őfelsége a király Rákosi Ferenc m. kir. csendőrszázadosnak, a zombori csendőrszárny parancsnokának és törvényes utódainak a magyar nemességet adományozta. A királyi kitüntetés egy arra méltó férfit ért Rákosi Ferenc személyében, aki széles körben örvend általános tiszteletnek és közbecsülésnek.

Kinevezés. Dr. Bagossy László nagykárolyi lakos, ügyvéd az igazságügyminiszter a szabadkai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Kolozsvár Dezső áthelyezése. Kolozsvár Dezső volt honvédelemügyi miniszter, jelenleg lovasdandárparancsnokot a király a zsezsóvi, galíciai lovasdandárparancsnoksághoz helyezte át. Kolozsvár már el is utazott új állomás helyére.

Áthelyezés. A budapesti cs. és kir. IV. hadtest parancsnoksága, Bittermann Béla cs. és kir. hadnagyot a 23. gyalogezredben, Zomborba helyezte át, az ezred itteni zászlóaljához.

Vizkereszt ünnepe. Kedden, f. hó 19 én volt szerb testvéreinknek vizkereszt ünnepe, amelyet a szokásos fényes szertartásokkal ünnepeltek meg. A keleti egyház e nagy ünnepén fényes istentisztelet volt, melyet Kupuszárevits Lyubomir esperes plébános celebrált nagy segédlettel. A mise alatt a tanítóképző intézet növendékei adtak elő szép egyházi énekeket, a templom előtti téren pedig a 23. gyalogezred egy százada adta le a hagyományos díszítéket. A mise végeztével ünnepélyes körmenet indult ki a tarackok dörgése között a templomból és háromszor megkerülve azt, a kereszt előtt álló vízmedencéknél állapodott meg. Harangzúgás és ünnepélyes mozsarzás közepette Kupuszárevits Lyubomir ezután megszentelte a vizet és megáldotta a hiveket. Áldás után a körmenet a városbázára ment és ott az ujonan szentelt vízzel beszentelte a papság a helyiségeket.

Dr. Gozdu Elek Bacskulán. A zombori kir. törvényszék kitűnő elnöke dr. Gozdu Elek f. hó 16 an ismét felkereste az értekezlet kuliakat, hogy pár kellemes órát töltsön el vendégszerető körükben. Ez alkalommal ismét kedves meglepetésben részesítette őket. Előadást tartott az ottani kaszinó dísztermében a legérdekesebb témák egyikéről: a leánynevelésről. Modern téma, örök és kimeríthetetlen. De aki tőle hallotta azt a sok szép szót, amely annyi mély igazságot vetett felszínre s midőn a legszebben csengett, akkor vagott legjobban, annak el kellett ismernie a szellemes előadónak feltétlen igazát. A kaszinó zsufolásig megtelt a környékből is összesereglett előkelő közönséggel, amely dr. Pallay Zoltán tvszéki bíró kíséretében a terembe lépő elnököt frenetikus éljenzessel fogadta. Dr. Gozdu Elek majdnem hatnegyed óráig beszélt, játszva témájával a nagyszellemű coureur módjára, s szavainak varázsával teljesen lebilincselte hallgatóit. Az őt hallgatók előtt egy pillanatnak tűnt fel az érdekes csevegés, mely a legszebb lény, a leány körül forgott, úgy hogy észre sem vették az előadás befejeztét. Az előadás befejezte után nagyszabású bankett volt dr. Gozdu Elek tiszteletére, amelyen számos felköszöntő hangzott el s a népszerű elnököt mindvégig lelkes ovációkban részesítették.

Esküvő. Kedden folyó hó 19 én d. e. 12 órakor tartotta esküvőjét Vikár József a zombori kir. pénzügyigazgatóság fiatal tisztviselője Náray Jolánka urleánnyal. Az esküveti szertartás a fényes és előkelő násznép jelenlétében, a helybeli ref. imaházban folyt le. A fiatal párt Szendy Béla paeséri református lelkész áldotta meg s végül szép beszédet intézett hozzájuk. Tanuk voltak a menyasszony részéről: Racz Soma főgimnáziumi tanár, a vőlegény részéről: gyulai Gaál István kir. pénzügyi titkár. Esküvő után az örömsztűlők házában fényes lakoma volt, este pedig a fiatal pár násztra indult.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszterium Fehérvári Géza zsablyai kir. járásbírói irnokot, az újvidéki kir. járásbíróshoz helyezte át.

Választás. A zombori evangélikus imaházban folyó hó 17 én tartott evangélikus egyházi közgyűlésen Scultéty Ferenc árvaszéki elnök lelkész közfelkiáltással a zombori ág. hitv. evang. egyház felügyelőjévé választott meg.

Meghívó. A zombori jogászbál végrehajtó bizottsága ma pénteken, este 6 órakor az „Olvasókör”-ben értekezletet tart.

Szülői értekezlet. Főgimnáziumunk folyó hó 17-én d. u. 3 órakor tartotta ezen tanévben második szülői értekezletét az intézet tornacsarnokában, a kellemetlen, zimankós idő ellenére is szép számu érdeklődők jelenlétében. Rittinger Antal igazgató nyitotta meg az értekezletet. Üdvözölvén az egybegyűlteket, felemlítette a mult értekezlet határozata értelmében tartott ifjusági előadásokat; továbbá vele együtt az egész tanári kar örömmel tapasztalta a mult értekezlet óta az ifjuság fegyelmi állapotának javulását. Utána Racz Soma tanár tartalmas előadása következett arról, hogy a szülők, illetőleg szülők hogyan ellenőrizzék, vezessék a tanulók házi tanulmányát, munkáját. Értekezéseben kiemelte a gimnázium igazi célját és kifejezte a szülők és tanárok régi, közös óhaját: egy polgári iskolának Zomborban leendő felállítását. Majd ismét az igazgató szólt az ellenőrző értekezletek céljáról s a szülők teendőjéről, ezen értekezletek eredményéről szóló intézkedések vétele után. Hangsúlyozva az ifjusági kirándulások fontosságát, felhívta a szülők figyelmét az ez évre tervezett három kirándulásra. Kettő egy-egy napra fog terjedni s Újvidék és Gombos megismerését célozza. A harmadik Erdély szép részeinek beutazása az iskolai év végén 8—10 napra fog terjedni s 50—60 koronába kerül. Ezt az összeget havi részletekben előre is lehet fizetni a tanári kar később megnevezendő tagjánál. Végül főt. Buday Gergely hittanár indítványozta, hogy adjon az értekezlet egy kérvényt a város törvényhatóságához, hogy ez a szűni igazgatónál kössön minden hétre egy-egy délutáni előadást az ifjuság számára. Az értekezlet elfogadta az indítványt és a kérvény beadásával az indítványozót, mint városi törvényhatósági bizottsági tagot, bizta meg. Ezzel az értekezlet feloszlott.

Schweidel-szelet. Derék polgártársunk Tantner Ottó cukrász-iparos, saját találmányu Schweidel-szeleteket hozott forgalomba. Akik izlelték, igen jónak találják a szeleteket, melyeknek címkével ellátott darabja 20 fillér. Az elárusítás jövedelméből 5% a Schweidel-szobor alapja javára van felajánlva. Örömmel adunk hírt arról, hogy iparosaink körében is miként iparkodnak előre vinni a szobor ügyét. Ugy tudjuk, hogy a szeleteket Schweidel-torta fogja követni, mihielyt az iznek vegyítése ki lesz próbálva.

Lyceumi előadás. Vasárnap e hó 24-én d. u. 1/2 5 órakor a városbáza dísztermében dr. Baloghy Ernő ur lapunk főszerkesztője tart előadást Ruskin: A velencei bizantinus építkezésről. Az előadás ingyenes, jegyek nem adatnak ki.

Lopás. Kellemetlen meglepetésben volt része kedden reggel dr. Baloghy Ernőnek, lapunk főszerkesztőjének. Amint ugyanis hazulról távozni készült és télikabátját éppen fel akarta húzni, a kabát nem volt sehol sem található. Hiába kutatták át az egész házat, a télikabátjának se hire, se hamva nem volt. Persze erre már tisztába jöttek, hogy a kabátot valaki elvitte. Főszerkesztőnk rögtön a rendőrségre ment és bejelentette az esetet. A rendőrség embereinek első dolga az volt, hogy felkeresték a kereskedelmi bank zálogházi becsstés Beek Manót és kutatni kezdtek a kabát után. Csakhamar meg is találták azt a becsstés segélyével, aki a rendőrök kérdésére előadta, hogy rövid idő előtt egy asszony hozta a kabátot s miután a zálogház az ünnepe miatt zárva volt, 10 korona előleget vett fel tőle másnapig. A rendőrök e kijelentés után már biztosak voltak a dolgukban. Másnap két reudőr rejtőzött el a becsstés lakásán és amikor a tolvajnő pontos időben megjelent a kabátért, hamarosan letartóztatták. A rendőrségnél ezután vallatásra fogták, amiből kiderült, hogy a tettes Huber Maria rovott előéletű facér cseléd, aki szegődés ürügye alatt jött a házhoz, hamarosan áttanulmányozta a helyzetet s másnap kileste a legalkalmasabb pillanatot, midőn a folyosón senki sem volt s magával vitte a kezeltgyébe eső kabátot. A tolvajt szerdán átkísérték az ügyészséghez.

Eljegyzés. Schumacher József óbecsei gőzmalomtulajdonos és gépgyáros eljegyezte Reh Veronkát Óbecsén.

Feloszlott olvasókör. A bodrogmonostorszegi olvasókör a 90-es években kulturális céljának megfelelő szép tevékenységet fejtett ki. Az utóbbi években azonban súlyos pénzügyi zavarok benitották működését, úgy hogy a f. hó 17 én tartott közgyűlésen már nem akadt tag, aki az elnökséget elfogadta volna. A kör feloszlott. Az olvasókört Bodrogmostorszegezen még lábra lehetne állítani, csak alkalmas vezetőszellemet kellene választani, aki a kártyaklub-ot hazafias célú kulturintézménnyé tudná átvárasztolni.

Antiszemita izgatás. A lajtantuliak ugylátszik most egy új módját eszeltek ki az izgatásnak. A nemzetiségi izgatás talán nem járt kellő eredménnyel s most az egyes felekezetek között akarják széthinteni a viszály magvát. Kezünkhez került ugyanis egy német vers, melyet lenyomatva nagymennyiségben küldöztek szét boldog-boldogtalannak, azon szerény megjegyzéssel, miszerint a címzettek azt széles körben terjesztenei sziveskedjenek. A vers, mely mint irodalmi termék is nagyon gyenge, eredetében a következő:

Völker-Gebet.

Herr, sende uns den Moses wieder,
Damit er seine Glaubensbrüder,
Fortführe in's gelobte Land! —
Und wenn dann in des Meeres-Rinnen,
Die gauze Judenschaft ist drinnen;
Dann Herr, dann mach' die Klappe zu,
Und alle Völker haben Ruh'! —

Nem fordítjuk le, mert nem akarjuk vele meggyalázni szép nyelvünket. Akik megértik, azok bizonyára egy véleményen lesznek velünk: ki kell kutatni ezeket az urakat és bnszonótöt veretni reájuk! Mert mégis csak gyalázat, amit a német művel.

A hadügyminiszter a helynevekről. Mint a bécsi Reichswehr írja, a közös hadügyminiszter december 12 én (tehát előbb, mint ez az ügy a magyar képviselőházban szóba került) rendeletet adott ki a magyar helynevek ügyében. A hadügyminiszter elrendeli, hogy a katonai hatóságok a magyarországi polgári hatóságokkal, községekkel, stbbivel való levelezésben csak azokat a magyar helyneveket használják, melyeket a magyar kormány az 1898. évi IV. törvénycikkely alapján megállapított. A rendelettel érvényét veszíti az a régebbi megállapodás a magyar kormány és a közös hadügyminisztérium között, amely szerint a katonai hatóságok eddig a magyar és az idegen helységnevet együtt használhatták hivatalos irataikban. A belső szolgálatban például a mozgósítási tervekben ezentul szinten a magyar helynevet használják, de zárójelben egyelőre a régi nevet is kiírják, alkalmasint az öregebb tiszték kedvéért.

Fővárosi hírek.

Manlicher halála. A gyalogság fegyver hírneves feltalálója: Manlicher Ferdinand lovag tegnap éjjel Bécsben 56 éves korában elhunyt. Manlicher az éjszaki vasút főmérnöke volt.

Uj csatorna. Tudósítónk hire szerint a kereskedelmi minisztériumban komolyan dolgoznak egy nagy csatorna terven, mely Budapest és Csongrád között a Dunát kötné össze a Tiszával. Hir szerint egy angol konzorcium már tett is ajánlatot.

A főherceg szerelmi regénye. A lapokat már szelvében bejárta az a hir, hogy Ferdinand Károly főherceg, Károly Lajos főherceg fia, nőül veszi egy bécsi tudós leányát, a szép Czuber Marit. Most arról értesültünk, hogy a házasság megbiusult. Maria Terézia főhercegnő elnöklete alatt tartott családi tanácsnak sikerült rábírnia a szerelmes főherceget, hogy politikai okokból lemondjon a házasságról. A főherceg hosszabb külföldi utra megy.

Katasztrófa egy lövöldén. A felixdorfi lövöldén tegnapelőtt borzalmas katasztrófa történt. Emminger Károly utász főhadnagy egy bomba megtöltésével foglalkozott, amikor egyszerre a bomba felrobbant. Az explosio szétvetette a laboratóriumot. Hárman meghaltak, közöttük Emminger főhadnagy is, többen megsebesültek.

A bileki katasztrófa ügyében Grünzweig ezredes és társai ellen indított vizsgálatot tegnap befejezték. Végleges ítéletet a legfőbb katonai törvényszék hoz, körülbelül egy hónap múlva.

Az álhirlapíró. A postatakarék-pénztár feljelentésére tegnap éjjel letartóztatták Gyurits Árpádot, mert több helyen pénzt gyűjtött postatakarék-pénztári alkalmazottak nevében, anélkül hogy erre joga lett volna. A maga zsebére dolgozó és saját bevallása szerint újságíró urat átadták az ügyészségnek.

Megszökött lepra beteg. A pozsonyi kórházból pár nap előtt megszökött egy kezelés alatt álló bélpoklos családnak egyik tagja. A szökés óriási konsternációt keltett, mert tudvalevőleg e szörnyű betegség még a lehelet útján is inficiál. Rögtön mozgósították a rendőrséget, melynek sikerült is elfogni a veszedelmes beteget a pozsonyi Dunaligetben, ahonnan visszavitték a kórházba.

Kétféjű csodagyermek. Genfből jelentik, hogy Griesben (Wandt kanton) egy anya kétféjű csodaszülöttet hozott a világra. A két fej egyike a másik mögött volt: az első jobban, a hátulsó kevésbé volt kifejldve. A csodaszülött leánygyermek volt és kevéssel a születése után meghalt.

Farsang.

Nőegyleti bál. A zombori jótékony magyar nőegyletnek február hó 1-én tartandó fejjelmez-estélyére, mint értesültünk nagyban folynak a készülődések. A zombori aranyifjuság legnagyobb része, de különösen a jó táncosok ígérték meg a rendezőségnek az estélyen való részvételüket és ennek tudatában sok ifju leányszív örömmel várja az estélyt. Hány leány szívét hozta régen hevesebb dobogásba e két szó: Nőegyleti estély! Mennyi édes álmat szövégettek, mennyi kedves epizód emlékét ujitották fel a várakozásban s remélték ismétlődését Zombor város szép kincsei attól az estétől, mikor a pezsgő jókedvülte örömtünepét. Mert a nőegyleti estély mindég esemény volt Zomborban és méltan! Ott lehetett látni a város minden bálozó leányát, arcukról sugárzott a boldogság és az ifjuság szintén boldog örömmel s a fényes siker biztos tudatában adta át magát a tánc élvezetének. Hanem egypár esztendeje nem úgy van, mint régen volt. A nőegyleti estély nem dicsekedhetett a régi látogatottságával, nem az azon uralkodni szokott vidám hangulattal. Az ifjuság, kibén a buzgóság és lelkesülés mindég egyforma magasan lobogott, mindent elkövetett és azon lesz ezentúl is, hogy e nemes egylet estélyének sikerét emelje. Reméli, hogy az azon nap, mely a város előkelő közönségének, bár egy rövid estén is egyik legkedvesebb s legbangulatosabb találkozója volt ismét fölvirrad. Ezen édes reménnyel legyenek eltelve a zombori mulatni vágyó, jókedvű, kedves és szép leányok is s akkor ismét aranybetűkkel lehet

majd megörökíteni a zombori nőegyleti estélyt a farsangi naptárban.

Hangverseny. A zombori iparos dalárda saját pénztára javára február hó 6-án nagyszabású farsangi dal- és táncestélyt rendez. Részletes programot jövő számunkban hozunk.

Rákóczy-ünnepély Bezdánban. 1904. január hó 16-án folyt le (Franck-féle vendéglőben) a bezdáni olvasóköri dalárda magas színvonalon álló műkedvelői estélye, melyet a Kassán felállítandó Rákóczy-szobor alapja javára rendezett. Az érdekes program minden egyes számát művészi készlettel interpretálták a szereplők, úgy hogy előadás közben minduntalan felhangzott a tetszés zaja. Az ünnepélyt a dalárda kezdte meg a lelkesülten előadott „Kuruc dalok“-kal: a) Most jöttem Erdélyből. b) Csinom Palkó. c) Nosza rajta. Káldy Gyula gyönyörű kurucnótáinak hatása alatt képzeletünkben szinte magunk előtt láttuk elrobogni a selyemlodingos dalias magyar vitezeket. A program másik érdekes pontja Loschitz Ella k. a. zongorajátéka volt. Székely Imre VI. magyar ábrándját játszotta szépen, bájos könnyedséggel. — Emlékezés Rákóczy Ferencről. A nagy fejedelem nagy emlékének megfelelő méltatását írta és felolvasta dr. Gál Rezső. Utána a dalárda a „Fohász“ c. dalt enekelte. Majd az ünnepély legkimagaslóbb pontja Jámor Béla remek, könnyetfakasztó, szívet lelkesítő szavalata következett. Várady Antal „Rákóczy Ferenc Rodostón“ című melodramáját adta Farkas Ferenc karnagy zenekísérete mellett. E szavalat az emberi hangnak legszebb zenéje volt. Oly összhangzó előadásban, oly művészi élvezetben ritkán gyönyörködik fül, amilyenben ez alkalommal részesültünk. A kísérő méltó partnere volt az előadónak. Befejezőül a dalárda Huber Károly „Népdalegyveleg“-ét enekelte precízen, friss jókedvvel. A sikerült ünnepély után tánc következett, melyet a zombori banda játéka mellett vidáman jártak bezdán szépei s ifjai. Fesztelen jókedv uralkodott. A mulatók csak az éj késő óraiban oszoltak szét és egy-egy vidám ajakról még hazamenet is felesendült a „Népdalegyveleg“ egyik strófájának behizelgő áriája:

„Hivom ki, csalom ki,
De hiába várom ki...“

A kassai Rákóczy-szobor javára felléptek: Loschitz Sándor 5 kor., Stutz Béla 2 kor. 40 fill., Kuzmann Miklós 2 kor., Ligeti Dávid 2 kor., Spitzer Emil 2 kor., Csirszka Konrád 2 kor., Molnár Ferenc 2 kor., Steiner Miksa 2 kor., Klein Mór 1 kor. 60 fill., dr. Poór 1 kor. 40 fill., N. N. 1 kor. 40 fill., dr. Gál Rezső 1 kor., Franck Lajos 1 kor., ifj. Ruff Máttyás 1 kor., ifj. Nagy Mihály 1 kor., Schmidek Vilmos 1 kor., N. N. 1 kor., Loschitz Károly 1 kor., Jámor Klárka 80 fillér, Markstein Miksa 60 fill., Loschitz Alajos 1 kor., N. N. 40 fill., Peske Károly 40 fill., N. N. 40 fill., Loschitz Dani 40 fill., N. N. 40 fill., Loschitz Béla 40 fill., Vég N. 40 fill., Lengvári Ferenc 40 fill., N. N. 40 fill. Összesen 36 kor. 80 fillér.

A hódási Társaskör 1904. évi január hó 26-án (kedden) saját helyiségeiben (Christián szálló) jótékonycélu zártkörű táncestélyt rendez. Beléptidj személyenként 1 korona 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem a társasköri könyvtári-alap gyarapítására fordítatik.

A zombori jogászbál. A farsang legfényesebb multságának ígérkezik az idei jogászbál. A bál előkészítésén nagyban fáradozik a rendezőség s pár nap múlva már szétmennek az izlésesen kiállított meghívók is. A rendezőség sok és élvezetes meglepetésben akarja részesíteni a közönséget. Így különösen nagy gondot fordít arra, hogy értékes táncrendekben részesüljenek városunk szépei. A táncrend egy előkelő fővárosi cégnél készül s érdekes meglepetést fog képezni. Nagyban fogja emelni a bál fényét az, hogy a terv szerint két zenekar felvalta fog játszani a katonazenével. A rendezőség folytonosan ülészik és nagyban tervezget, hogy a bál tényleg a legfényesebben sikerüljön.

Tűzoltóbál Szóntán. Szóntai tudósítónk írja: Karnevál apó, kinek működési ideje az idén rövid, sietve rendeztetni a vidéken is a farsangi multságokat. Folyó hó 16-án Szóntára is ellátogatott, ahol a szóntai önkéntes tűzoltó-egyesület saját pénztára javára, agilis parancsnokai közreműködésével sikerült bált rendezett. A multságot barátságos vacsora előzte meg, melynek kellemet, mint egy család élvezték át a meglepetek. A derek rendezőség nagy figyelmet tanusított s sok meglepetésben részesítette a vidákokat. A bálanyai tisztet a parancsnok felesége, Thurszky Jánosné urnó szokott bájosságával, szívélyes kedélyességével töltötte be, kinek egy gyönyörű csokrot nyújtott át a testület nevében Tranger Károly alparancsnok. A vacsora alatt számos dikció hangzott el. Éjfélkor, midőn a jókedv már tetőfokra hágott, a rendezőség tréfás jeleneteket rendeztetett, utána tombola volt, mely sokaknak kellemes emléke leszen. A zenét az új tűzoltói zenekar szolgáltatta s kellemes zenéjével a jó hangulatot virradtig mindinkább fokozta. A fesztelen jókedv mindvégig uralgott. A bál anyagilag is feltöltötte a várakozást. A bálban 160 személy vett részt.

A bácsalmási Korcsolyázó-Egylet 1904. évi február hó 1-én az uri kaszinó összes helyiségeiben saját alapja javára táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Személyjegy ára 2 kor. Családjegy ára 5 korona. Feltöltéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz az egylet vezetősége.

Színház — Irodalom.

Ballák Lugoson. Lugosról vett hírek szerint Balla Kálmán társulata eddig nagy pártolás mellett működik. Az idényt a „Doktor ur“-ral nyitották meg, mely darab az általunk is ismert jó előadásban került színre. Nagy sikere volt ott is Tibanyi Miklós-nak és Szénássynak. Azóta „Casanova“, „Bajusz“, „Lear király“ voltak azok a darabok, amelyek köztetszést arattak. A szereposztás ugyanaz volt, mint Zomborban. Legutóbb az „Éjjeli menhely“ ment nagy sikerrel. A lugosi közönség nagyon dicséri színészeinket és a társulat még eddig zsufolt házak előtt játszott. Csak a színészeknek van panaszuk és pedig a hideg színház miatt. Tehát mindentől van baj: nálunk a világítás, ott a fűtés. Érdekes felemlitünk, hogy tudósítónk hűen referál arról is, hogy a társulat nagyon szolid — és ott egyáltalán senkisésem pezsögzik. Tehát mégis csak igaz, hogy Bácsországon kívül nincs élet!!

Fővárosi színházak. Az idei színházi szezon teljes gőzerővel indult meg. A színigazgatók még soha sem voltak ilyen rózsaszínű hangulatban, mint most. Minden nap zsufolt ház; mindennap jelzi a kis tábla:

A mai előadásokra szóló jegyek elfogytak.

A buzgó direktorok be sem érik már a szokásos 30—40 előadással, nekik okvetlenül jubileum kell: 100—200 előadás és még feljebb. Ez hagyomány. Még minden a régi mederbe folyik. A kényes izlésű publikum, amely már nagyon megcsömörült a becsempészett francia darabokat, szent ábitattal és tiszteletreméltó nyugalommal várja a „fehér estét.” A direktorok megelégedetten dörzsölik a kacsóikat és a siker öröme megdublazzák — a potyajegyeket. Csak Weidinger bácsi, az ősz veterán (Chef de Claque) jár lehorgasztott fővel; a tapsfőnök ugyanis utnak eresztette a „legénységet” a hallatlan siker hallatára. Nincs munka! Nem kell többé „nyilt tapsot”, vagy „őszinte csodálkozást” gyártani. Megjő az magától, Weidinger bácsi szíves közreműködése nélkül is.

A „Nemzeti Színház”-ban mult pénteken mutatták be Barrie fantáziáját, az „Egyenlőséget.” A „Monna Vanna” óta nem láttunk ehhez hasonló darabot. Egy új korszak, egy egész új földrész tárul a szemlélő szeme elé, amelyben egyenlő az ur, egyenlő a szolga. Az ur szolgálja léssen a saját szolgálójának, de mibelyt kialakulnak a viszonyai, visszaesik a régi urhatnásába. A darab csupa szellem és fantázia. Márkus Emma és Pethes Imre vezették a darabot. Soha ilyen bámulatos összejátékot s minden részletében ennyire kidolgozott játékot nem láttunk. Különösen Pethes Imre, a „Cyrano de Bergerac” hírneves alakítója jutott kitérő szerephez, amelyben egész tudását és művészetét ragyogtat-tatta. A főszereplőket tiszszel szőlították a lámpák elé.

A „Népszínház”-ban tovább folyik az „Ezüst papucs” előadása. Kúry Klára elragadóan szép, de a pikantériához szokott publikum némi csalódással tapasztalja, hogy Klárika csak a papucsát veszti el... Kovács Mihály kitérő lovászmesternek bizonyult, meglátszik rajta, hogy gyakran űlte meg a lovát.

A „Magyar Színház”-ban a csintalan zenéjű „Sherry” van állandóan műsoron, amelyben a férfiak közül Sziklay Kornél, Ráthonyi Akos és Tollagi Adolf, a nők közül Kornai Berta, Tomcsányi Rusi és Szentgyörgyi Lenke viszik a főszerepet. Az operette cselekménye egy quartier latinbeli fészekben játszódik le és tulsz nélkül mondhatjuk, hogy még a legvígyszínháziasabb „Teknősbéká”-val is vetekszik. A vidéki direktorok tulnyomó része már kapkodott utána.

Tarkaságok.

A „Népszínház” szellős tünderei űltek össze minap az „Ezüst papucs” előadása előtt és egyesült erővel szapulták az ábrándos szemű Suhajda Rózsit:

— Képzeljétek — mondja az egyik — tegnap délután meglátogattam Rózsit a lakásán és három fiatal embert láttam nála... Lássátok, ilyenek a mai erkölcsök.

Völgyi Aranka, a kis ravasz közbekiált: — No az még megjárja, csak azután ne maradjanak — ketten...

A folytatására már nem kerülhetett a sor, mert az ügyelő csöngetett.

Aranka és Jolán a színővendékek azon osztályába tartoznak, akik szabad perceiket sohasem töltik tétlenül — helyesebben — nem szóltanul... S ha néha akad is egy olyan barátónk, aki hajlandónak látszik velük megosztani az egyedüllét unalmas perceit, úgy annak jaj, ha hamarabb távoznék, mielőtt végig nem hallgatná a kettőjük dicsőhymuszát az ő — szerelmeseikről...

Jolán már közel félórája, hogy folyton „róla” beszél, aki őt annyira szereti... az ő bolondos Luciferjéről, akit ő is az őrdjón-gésig szeret... Még mindig beszélne, ha meg nem zavarná őt a levélhordó, ki egy fekete keretes levelet hozott.

Az ábrándos szemű szép Jolán, akinek az arca csak az imént ragyogott a jó kedvtől, hirtelenl elkomorodik. De volt is rá oka, mert a boríték külseje nem látszott éppen biztatónak...

Jolán hirtelen felbontja a levelet, mohón átfutja a sorokat, majd bánatosan hajtja le szőke fejecskéjét...

Beszéj édes... mi az — szól Aranka a jó barátónk kíváncsiságával — ki küldte ezt a gyászkeretű levelet?

— Juliska!

— Kit gyászol a szegény?

— Siratja szerelmét, szenvedéseit...

— Hogyan? Nem értelek, beszélj világosabban...

— Hallgass ide, azt írja: „elvesztettem őt, akit úgy szerettem, akiért annyi könnyűt hullattam... akinek a kedvéért szívesen lemondtam volna a tulvilág minden gyönyöréről...”

De tovább nem folytathatta, mert Aranka hirtelen közbevág és azt mondja:

— Nem volna helyesebb, ha azt írná:

„... elvesztém azt, amit oly féltve, gondosan őriztem eddig...”?

Jolán pedig olyan ennyivaló csacsakasággal ráhagyja:

— Te Aranka, ebben lehet valami igazságod...

HIRDETÉSEK.

Pályázat tanítói állásra.

A rácmiliticsi róm. kath. népiskolánál lemondás folytán megüresedett német-magyar tannyelvű tanítói állásra **1904 évi február hó 2-ig** pályázat hirdettetik. A tanítói állás javadalmazása 800 korona havi előleges részletekben, 100 korona lakáspénz, esetleg szabad lakás, törvényes korpótlék. A róm. kath. gazdasági ismétlő iskolában nem tanít. A megválasztandó tartozik az állást február hó 4-én elfoglalni. A szabályszerűen felszerelt kérvények 1904. évi február hó 2-ig a rácmiliticsi róm. kath. iskolaszékre címezve főtisztelendő Garay József esperesplébános urhoz Bácsdoroslóra küldendők.

Rácmiliticsen, 1904. január 18-án.

2—1

A róm. kath. iskolaszék.

Lapunk kiadóhivatalában egy jó házból való fiú TANONCUL felvétetik fizetéssel.

Ad 75/1904. szám.

Pályázati hirdetmény.

Felsőkovil nagyközség előljárósága az üresedésbe jött két gyalogrendőri állásra pályázatot nyit. Felhívja tehát a pályázni óhajtókat, hogy sajátkezűleg irott pályázati kérvényeiket **1904 évi február hó 15-éig** ezen előljárósághoz annival is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A pályázatnál okmányilag igazolandó:

- a) magyar állampolgárság;
- b) betöltött 24-ik s tul nem haladott 60-ik életév, valamint a védkötelezettség leszolgálása;
- c) feddhetlen erkölcs s rovatlan előélet;
- d) egészséges állapot;
- e) írni s olvasni tudás és a szerb nyelv birása.

Javadalma: évi 480 korona készpénz, ruházat s felszerelés.

Felsőkovil, 1904. január 16.

Rózsa Dezső, Zsivánov Péter,
h. jegyző. 2—2 bíró.

96. szám.

1904.

Pályázati hirdetmény.

Szántova, Dautova és Béreg községeket magában foglaló Szántova község székhelylyel üresedésben lévő körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1904. évi február hó 20-ig** annál inkább is adják be, mert később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

A körorvos javadalmazása 1200 korona és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak, esetleg kézi gyógytár.

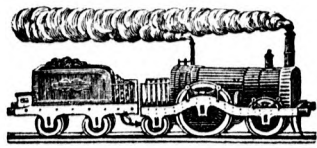
Baja, 1904. évi január hó 16-án.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

Eladó

a zombori VII. szelvény dűlőben, Karakásevits Milivoj ur szőlőjével szemben fekvő mintegy 14 kat. hold s gazdasági épületekből álló birtok. — Bővebbet **id. Mayer Károlynál.**

2—2

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Budapest—Zimony—Belgrád.											
Oda						Vissza					
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	7.05	9.50	1.05	6.55	
12.33		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.46	1.56	
1.22	3.45	5.56		5.30	ind. SZABADKA	érk.	10.53	7.34	9.34	1.21	7.10
1.51	4.20			5.57	Csantavér		10.21	6.59		12.56	6.14
2.18	4.52	6.27		6.26	Bács-Topolya		9.57	6.34	9.02	12.34	5.17
2.44	5.19	6.42		6.48	Hegyes-Feketehegy		9.27	6.01	8.46	12.05	
3.05	5.44	6.56		7.16	Verbász		9.01	5.39	8.33	11.48	
3.26	6.17			7.38	O-Kér		8.36	5.11		11.29	
3.44	6.39			8.07	Kiszács		8.16	4.50		11.13	
4.06	7.05	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	ind.	7.51	4.24	7.50	10.52	

Baja—Ujvidék											
Oda						Vissza					
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.			sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.		
4.00		1.15		ind. BAJA	érk.	9.15		6.50			
4.11		1.25		Baja-szállás		9.08		6.42			
4.25		1.38		Vaskút		8.53		6.26			
4.51		2.01		Gara		8.32		6.00			
5.09		2.16		Rigyica		8.17		5.35			
5.37		2.39		Sztanisics		8.00		5.12			
5.56		2.56		Gákova		7.36		4.40			
6.15		3.14		Nenadies		7.15		4.16			
6.25		3.23		érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05		4.05			
2.25	6.51	3.51		ind. ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20	11.20			7.00	
2.31	6.57	3.57		Zombor-vásártér		6.13	11.13			6.52	
2.41	7.07	4.07		Fernbach-szállás		6.04	11.04			6.41	
2.50	7.16	4.16		Zsárkovác		5.56	10.56			6.32	
3.06	7.30	4.30		Ó-Sztapár		5.42	10.42			6.15	
3.35	7.49	4.49		Bresztovác		5.27	10.28			5.51	
4.05	8.10	5.12		Hódságh		5.02	10.02			5.21	
4.46	8.35	5.37		Parabuty		4.43	9.45			4.43	
5.00	8.49	5.51		Paraga		4.22	9.25			4.10	
5.40	9.16	6.09		ind. GAJDOBRA	érk.	4.04	9.07			3.29	
5.54	9.30	6.23		Bulkesz		3.50	8.55			3.14	
6.16	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán		3.39	8.44			3.00	
6.50	10.10	7.03		Futtak		3.10	8.16			2.20	
7.13	10.31	7.25		érk. UJVIDÉK	ind.	2.45	7.55			1.40	

Szabadka—Dálya											
Oda						Vissza					
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.			sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	érk.	6.50	9.24	12.59	10.24		
5.25	2.26		6.56	Tavankút		6.17		12.37	9.58		
5.45	2.46	6.41	7.23	Bajmok		5.53	8.54	12.20	9.40		
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics		5.02	8.28	11.44	8.59		
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	ind.	4.40	8.17	11.27	8.40		
7.03	4.02	7.37		Prigl.-Szent-Iván			7.56	10.58	8.04		
7.17	4.16	7.47		Szánta			7.46	10.42	7.48		
7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS	ind.		7.37	10.30	7.30		
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	érk.		6.57	9.22	6.03		
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA	ind.		6.46	9.10	5.50		

Szabadka—Ó-Becse											
Oda						Vissza					
v. v.	sz. v.					v. v.	sz. v.				
4.40	1.30	ind. SZABADKA		érk.	8.34	5.25					
5.08	1.58	Békova			8.07	4.58					
6.19	3.21	érk. ZENTA		ind.	6.40	3.40					
7.47	5.27	Ada			5.26	2.19					
8.10	5.42	Mohol			5.05	2.02					
8.30	6.02	Bács-Petrovosszellő			4.39	1.37					
8.56	6.28	érk. ÓBECSE		ind.	4.10	1.10					

Szabadka—Baja											
Oda						Vissza					
sz. v.	sz. v.	sz. v.				sz. v.	sz. v.	sz. v.			
4.50	1.47	6.43	ind. SZABADKA		érk.	9.29	12.43	10.28			
5.25	2.22	7.18	Csikéria			8.56	12.10	9.52			
6.03	2.54	7.50	Bács-Almás			8.24	11.48	9.23			
6.09	3.00	7.56	Almás			8.19	11.33	9.02			
6.34	3.26	8.25	Bikity-Borsód			7.54	11.08	8.34			
7.08	4.00	8.59	érk. BAJA		ind.	7.17	10.32	7.43			

Ó-Becse—Ujvidék											
Oda						Vissza					
sz. v.	v. v.	sz. v.				sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	
4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE		érk.	6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49	Bács-Földvár			6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10	Csurogh			6.15	11.47	7.03			
5.49	11.22	5.32	Zsablya			5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47	Gospodince			5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11	Temerin			5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20	Járek			4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34	érk. VASKAPU		ind.	4.43	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36	ind. VASKAPU		érk.	4.40	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00	érk. UJVIDÉK		ind.	4.15	8.55	5.00			

Szeged-Rókus—Zenta											
Oda						Vissza					
v. v.	sz. v.					v. v.	sz. v.				
4.15	2.00	ind. SZEGED-ROKUS		érk.	8.51	5.41					
4.40	2.23	Röszke		ind.	8.28	5.19					
4.58	2.42	érk. HORGOS (136)		ind.	8.07	5.01					
5.01	2.50	ind. HORGOS		érk.	7.57	4.49					
5.20	3.09	Bács-Martonos			7.39	4.31					
5.43	3.32	Ó-Kanizsa			7.25	4.17					
6.04	3.54	Adorján			6.56	3.53					
6.29	4.19	érk. ZENTA		ind.	6.30	3.28					

Ujvidék—Vaskapu—Titel											
Oda						Vissza					
sz. v.	v. v.					v. v.	sz. v.				
6.37	5.10	ind. UJVIDÉK		érk.	6.00	3.01					
7.00	5.38	érk. VASKAPU		ind.	5.33	2.38					
7.05	5.50	ind. VASKAPU		érk.	5.28	2.33					
7.31	6.24	Káty			5.06	2.15					
7.42	6.38	Tiszakálmánfalva			4.43	1.56					
7.57	7.00	Kovil-Szent-Iván			4.25	1.41					
8.11	7.18	Vilova—Gardinovec			4.04	1.26					
8.24	7.34	Lok			3.48	1.14					
8.37	7.50	érk. TITEL		ind.	3.32	1.00					

Kiskun-Halas—Bácsalmás—Rigyica											
Oda						Vissza					
v. v.	v. v.	v. v.				v. v.	v. v.	v. v.			
4.00	11.50	7.00	ind. KIS-KUN-HALAS		érk.	5.54	2.46	10.36			
4.13	12.06	7.14	Kopolya			5.42	2.31	10.21			
4.30	12.27	7.32	Fehértó			5.26	2.11	10.01			
4.47	12.47	7.50	Terézhalom			5.10	1.52	9.42			
5.05	1.23	8.15	Jankovác			4.58	1.37	9.27			
5.27	1.59	8.42	Mélykút			4.27	12.55	8.50			
5.50	2.27	9.06	Rudics			3.54	12.17	8.07			
5.58	2.38	9.15	érk. BÁCZALMÁS		ind.	3.44	12.05	7.55			
6.18	3.10		ind. BÁCZALMÁS		érk.		11.31	7.31			
6.38	3.33		Madarász puszta				11.08	7.08			
6.51	3.52		Bácsmadaras				10.57	6.57			
6.59	4.01		Sanac puszta				10.39	6.39			
7.19	4.23		Katymár				10.24	6.24			
7.31	4.37		Legyen puszta				10.01	6.01			
7.47	4.56		érk. RIGYICA		ind.		9.40	5.40			

Hegyes-Feketehegy—Palánka											
Oda						Vissza					
v. v.	v. v.					v. v.	v. v.				
6.59	6.50	ind. HEGYES-FEKETEHEGY		érk.	5.53	5.40					
7.21	7.13										

A legjobb magvakat
A legnemesebb fákat
A legszebb virágokat

A legdivatosabb csokrok és koszorúkat

friss élővirágokból 3-1
a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos
cs. és kir. udvari szállító
mag- és virágkereskedése **Temesvárott.**

5 koronán felüli magmegrendelések bérmentve küldetnek s ezekhez legújabb kertészeti kézikönyvem „Mühle tanácsadója a kertművelésben” ingyen lesz mellékelve. Ez a leghasznosabb kézikönyv minden kertgazdának.

T. C.
Nagy képletes főárjegyzék
ingyen.

Elárusító kerestetik.

A bajai-uton fekvő téglatelepemre egy **elárusítót** keresek, évi 400 kor. készpénz, szabad lakás és tüzelőanyag fizetéssel.

Magyar, német és szerb nyelven beszélni, s legalább magyarul jól írni és olvasni tudjon.

Belépés **f. évi május 1-én.**

Csak személyes jelentkezőket veszek figyelembe.

Mérő Ignác,
téglagyáros.

3-1

168. szám.
1904.

Hirdetmény.

Amelylyel Bezdán község előljárósa meghirdeti azt, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező 1372 katasztrális hold területű nagy szigetnek azon részét, amely a múlt évben is legelőül volt hasznosítva, mintegy 900 kat. hold, továbbá a község körül elterülő területek, amilyen a Felső- és Alsó-Delelő s az ez utóbbival összefüggésben levő „Kis-Erdő” és „Dongó-fok” köze **folyó évi január hó 24. napján d. u. 3¹/₂ órakor** a község háza tanácstermében, három fekvés szerint elkülönített területben, a jövő évi március 19. napjáig terjedő egy évre nyilvános szó és zárt írásbeli ajánlatos árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

A nagysziget bánatpénze 1000 korona, a Felső-Delelő 100 korona és az Alsó-Delelő is 100 korona. A haszonbér egyik fele április hó 1. napján, a másik fele pedig augusztus hó 1. napján fizetendő.

A bánatpénz az utóbbi részletbe lesz beszámítva. A zárt írásbeli ajánlatokat az árverés megkezdése előtt kell benyújtani.

Bezdán, 1904. évi január hó 18. án.

Bosnyák János, **Lovas György**
jegyző. 2-2 bíró.

M e g h i v ó.

A bezdáni takarékpénztár részvénytársaság

1904. évi február hó 4-én délután 3 órakor

tartja Bezdánban saját helyiségeiben

a tizenhatodik évi rendes közgyűlését,

melyre a részvényesek ezennel tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatótanácsi és felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése mellett az 1903. évi zárszámadások.
2. Indítványok.

Vagyon. Mérleg- és vagyonkimutatás 1903. év végével. Teher.

Váltótárca	722833	54	Befizetett részvénytőke	80000	—
Váltóúrlap készlet	402	02	Tartalékalap	36500	—
Intézeti ház	23010	29	Betétek	675238	95
Leszámloló és pénzváltóbank Budapest	29630	—	Szövetkezeti alapítási díj	1574	—
Bezdáni 798. betéti ingatl. 2094.	1814	73	Az 1904. évre előre fizetett kamat váltók után	9057	08
Bmonostorszegi 667. „	625	05	Osztalék számlán	12000	—
„ 690. „	2358	19	Fel nem vett osztalék	50	—
„ 1097. „	258	68	Igazgatótanácsi jutalék számlán	841	59
Zombori 1777/6753. „	619	19	Felügyelőbizottsági jut. számlán	168	32
Pénzmaradvány 1903. dec. 31. én	528	30	Betétkamatadó hátralék	1441	40
	34865	37	A m. ált. bizt. társaság számlán	74	02
	816945	36		816945	36

Bezdánban, 1903. december hó 31-én.

Henneberg Sándor s. k.,
elnök.

Tavasy Lajos s. k.,
igazgató.

Klőzel Tivadar s. k.,
könyvvivő.

M e g h i v á s

a Bácsalmási Takarékpénztár részvénytársaság

1904. február hó 24-én d. e. 9 órakor

Bácsalmáson az intézet saját házában tartandó

XXXI. rendes évi közgyűlésére.

Elintézendő tárgyak:

1. A vezérigazgató és felügyelő-bizottság évi jelentései és ezek kapcsán
2. az 1903. évi mérleg beterjesztése és a tiszta nyereség felosztása.
3. A felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Az alapszabályok értelmében kilépő 7 választmányi tag helyébe 3 évre új, és a felügyelőbizottsági 3 tagnak egy évre leendő választása.
5. A jegyzőkönyv hitelesítése.

NB. Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket, illetve meghatalmazásaikat az intézeti pénztárnál legkésőbb február hó 23-án d. e. 12 óráig letenni.

Bácsalmás, 1904. január 17-én.

Az igazgatóság.

A Bácsalmási Takarékpénztár részv. társ.

Vagyon. 1903. évi Zármérlege. Teher.

Pénzkészlet	31227	72	Részvénytőke	120000	—
Váltótárca	484510	06	Tartalékalap, rendes	28490	38
Kölcsönök	25995	57	„ külön	37562	70
Jelzálogos kölcsönök	73513	56	Házérték csökkenési alap	2400	—
Folyó számla	3125	08	Takarékbetétek	359165	23
Gíró számla	801	45	Visszleszámlolás	63445	—
Értékpapírok:			Fel nem vett osztalék	48	—
180 db. vör. ker. sorsjegy 3408			Átmeneti nyereség	13000	—
28 db. jásziv sorsjegy 134			<i>Önsegély osztály:</i>		
Kisbirt. földhitelintézetnél 800	4342	—	1898/9. évi csoport	8706	54
Intézeti ház és magtár	24000	—	1899/900. „ „	8707	98
Birtokeladásból nyereség	13000	—	1900/1. „ „	7915	70
Szerelvények	1620	—	1901/2. „ „	4412	98
<i>Önsegély osztály:</i>			1902/3. „ „	7907	22
Kölcsönök	18432	—	Tiszta jövedelem	18805	71
	680567	44		680567	44

Bácsalmás, 1904. január 11.

Dr. Schossberger Jakab s. k., Rosenberg Miksa s. k., Reichstein János s. k., Hirschberg Bálint s. k.

vezérigazgató. igazgatóhelyettes. pénztárnok. könyvelő.

Ezen zármérleg megvizsgálatván, a főkönyv minden tételeivel megegyezőnek és helyesnek találtatott. — Bácsalmás, 1904. január 15. én.

A felügyelő-bizottság:

Graunag Lipót s. k.

Flekenstein János s. k.

Grünfelder Ádám s. k.